

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge mulighederne for at sænke huslejen i offentlige udlejningsboliger ved at nedsætte den lovfastsatte minimumssats for ejendommens opførelsessum. Undersøgelsen skal klarlægge sammenhængen mellem husleje, opførelsessum, ejernes kapitalafkast og ændringer i boligsikringen samt tage hensyn til opretholdelse af vedligeholdelsesplaner. Ydermere skal undersøgelsen afdække fordele og ulemper ved en løbende nedskrivning af opførelsesværdien for nedslidte ejendomme. Undersøgelsens resultater skal omdele til Inatsisartut senest under EM2021.

(Medlem af Inatsisartut, Erik Jensen, Siumut)

Inuit Ataqatigiit takker medlem af Inatsisartut Erik Jensen for et interessant og vigtigt forslag og vi har følgende bemærkninger.

Forleden udsendte Institut for Menneskerettigheder en lille rapport med 38 sider med følgende overskrift;

RETTE TIL BOLIG – STATUS I GRØNLAND 2020.

Jeg ønsker at opfordre alle medlemmer af Inatsisartut om at studere og læse denne rapport. Denne rapport er interessant for os alle og er særdeles vigtig, ligesom den også omhandler den emne vi nu skal debattere.

Rapportens indhold og de vigtige informationer der findes i rapporten, er også relevante for os at læse, hvorfor vores indlæg vil indeholde forhold der blev i nævnt i rapporten og med citater fra rapporten.

Man kan i rapporten blandt andet læse følgende

Jeg citerer;

“DEN INTERNATIONALE BESKYTTELSE AF RETTEN TIL BOLIG

Retten til bolig er en økonomisk og social rettighed, der blandt andet er sikret i FN's Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder. 16 Menneskerettigheder inden for de økonomiske, sociale og kulturelle områder er i vidt omfang rettigheder, som skal søges opnået gradvist via politiske og lovgivningsmæssige tiltag.

Dette indebærer en forpligtelse for staterne til løbende at arbejde for forbedringer inden for de enkelte områder for at opnå det, som konventionen kalder ”den fremadskridende fulde virkeliggørelse” af rettighederne.

FN's Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder fastslår, at enhver har ret til en passende levestandard, der er tilstrækkelig for personen selv og personens familie, herunder ret til tøj og bolig og til en fortsat forbedring af levevilkår.

Af konventionen fremgår endvidere, at staterne skal træffe passende foranstaltninger til at sikre virkeliggørelsen af retten til bolig.

I 2019 udtrykte FN's Komité for Økonomiske, Sociale og Kulturelle rettigheder bekymring for manglen af billige boliger i Grønland. Komitéen var også bekymret for det høje antal af tvangsudsættelser.

Den grønlandske regering blev på baggrund heraf bl.a. anbefalet at igangsætte initiativer for at øge antallet af billige boliger, herunder renovere ubeboede almene boliger med øget hast, og at grønlandsk lovgivning sikrer processuel beskyttelse for lejere ved tvangsudsættelse.

Antallet af udsatte familier har også været stigende de seneste år. Familier, der udsættes af deres bolig på grund af huslejerestance, er plaget af gæld, de ikke kan betale, og mangler i visse tilfælde de nødvendige kompetencer til at styre egen økonomi.”

Citat slut

Ifølge Naalakkersuisuts redegørelse om gæld og gældsafvikling fra 2017 er de største gældsposter for borgere med årsindkomst på under kr. 150.000 gæld til børnebidrag, som i alt er på kr. 261.983.000. Huslejegæld på ialt kr. 50.277.000, gæld til studielån kr. 10.846.000 samt gæld til restskat samt renter kr. 20.508.000. Man kan i redegørelsen læse, at borgere med årsindkomst på under kr. 150.000 alt i alt har en gæld der er på kr. 380.983.000.

Jeg gentager, deraf er gæld til husleje på i alt kr. 50.277.000.kr, jeg repeterer; **kr. 50.277.000.**

Førnævnte citater samt det med at borgere med årsindkomst på under kr. 150.000 i alt skylder kr. 50.277.000 i husleje viser bare, at vi fra politisk hold må tage ekstraordinære skridt.

Fordi at et af Inuit Ataqatigiits vigtigste politiske mål er; at lavindkomstfamilier skal have et hjem som de har råd til; vi modargumenterer ikke Erik Jensens forslag og vi forstår udmærket forslaget. Vi skal gøre vores under debatten.

I de forgangne år har økonomiske vismænd og bankerne gentagne gange haft udmeldinger, som er i tråd med vores - Inuit Ataqatigiits – mål som bør realiseres, og det er;

Lad være med at kaste penge efter enkeltpersoner, enkelte familier med stabile indkomster og god økonomi, som selv formår at optage lån hos banker og realkreditter, brug hellere ressourcerne til at sikre at lavindkomstgrupperne har et hjem som de har råd til, for de rige skal nok sørge for dem selv.

Boligen skal have den pris som den er værd, den skal ikke være uhensigtsmæssig billig. Hvis prisen er udfordrende til lavindkomstgruppen – hvis den er for høj – så siger de økonomiske vismænd og bankerne, at boligsikringsordningen må tilpasses.

Hvis prisen på boligen er for lav, så vil der være for få midler til vedligeholdelse, og det er heller ikke formålet. For målet er, at der skal være boliger som folk har råd til, hvor der er nok af midler til vedligeholdelse, netop for at sikre en løbende og nødvendig vedligeholdelse af boligmassen.

Derfor skal man udvise forsigtighed og at man i forbindelse med debat om lejeomkostninger har disse forhold i erindring; Kort sagt – hvis en lejer af offentlige boliger er en person der er i lavindkomstgruppen, og når huslejen er for udfordrende, så kan man justere tilskud til boligen, i stedet for at sætte lejen ned; det siger eksperterne; hvilket vil sige at man skal justere boligsikringsordningen, at man skal justere støttebeløbet opad, for at sikre, at lavindkomstfamilierne har en bolig som de er i stand til at betale.

Man kunne forledes til at tro, at bankernes og vismændenes udmeldinger var taget direkte fra Inuit Ataqatigiits boligpolitik, ja fordi den lige præcis lyder som vores politik og mål om dette. Derfor.....

Kort sagt; Tiden er helt inde og det er absolut nødvendigt, at reformere huslejen, lejeomkostningerne og støtteinitiativer til disse.

Med disse bemærkninger støtter vi Erik Jensens forslag og henviser den til nøje behandling i relevant udvalg.

Tak

Peter Olsen
Inuit Ataqatigiit